

Unionen
Olof Palmes gata 15
111 37 Stockholm

Tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204) – exponering av folkbokföringsuppgifter

Datainspektionens beslut

Unionen handlar i strid med 9 § och 10 § personuppgiftslagen genom att exponera folkbokföringsuppgifter på Internet via sin webbplats.

Unionen handlar vidare i strid med 23-25 §§ personuppgiftslagen genom att inte lämna de registrerade information om rätten att ansöka om information och få rättelse.

Datainspektionen förutsätter att Unionen upphör med att exponera folkbokföringsuppgifter på Internet och att Unionen fortsättningsvis lämnar de registrerade fullständig information.

Ärendet avslutas, men kan komma att följas upp.

Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen har uppmärksammat att Unionen exponerar folkbokföringsuppgifter på sin webbplats i samband med att någon där fyller i ett personnummer i formuläret för ansökan om medlemskap. Med anledning av detta har Datainspektionen beslutat att inleda tillsyn mot Unionen. Tillsynen omfattar även Unionens informationsskyldighet.

Unionen har yttrat i huvudsak följande.

Exponeringen av folkbokföringsuppgifter

Unionen ser fortlöpande över informationen på förbundets webbplats (www.unionen.se) och hur informationen hanteras. En del i arbetet är

att behandlingen ska ske på ett för medlemmen säkert sätt och i överensstämmelse med tillämpliga författningar.

Då sökanden uppger sitt personnummer i formuläret för ansökan om medlemskap visas uppgift om sökandens folkbokföringsadress automatiskt i ansökningsformuläret.

Unionen inser att ansökningsformuläret i dess nuvarande form kan användas för att få uppgift om folkbokföringsadress för den person vars personuppgifter används i formuläret. Därför kommer förbundet att ta bort denna funktion och i stället upplysa sökanden om att handlingar som bekräftar medlemskapet och övrig kommunikation kommer att skickas till sökandens folkbokföringsadress. Folkbokföringsadressen kommer följaktligen inte längre att visas i formuläret. Detta kommer att genomföras så snart som möjligt och senast den 31 mars 2013.

Information till de registrerade

Unionen lämnar information om hur förbundet behandlar personuppgifterna och ändamålet med behandlingen på sin webbplats under avsnittet "Så här använder vi dina uppgifter".

Precis som Datainspektionen har uppmärksammat saknar förbundets informationstext upplysningar om rätten till information och rättelse. Unionen har för avsikt att snarast komplettera texten i dessa delar.

Det ska därmed framgå vilka personuppgifter som behandlas och ändamålen bakom behandlingen, att sökanden/medlemmen har rätt att ansöka om information och få rättelse samt hur denne ska gå tillväga för att få information och rättelse. Unionen har tänkt att det bl.a. ska framgå att sökanden/medlemmen kan vända sig till deras personuppgiftsombud för att få information om behandlingen av personuppgifter, registerutdrag och rättelse eller annan åtgärd avseende felaktiga uppgifter. Unionen kommer även att se över möjligheterna att peka på en personuppgiftspolicy från förstasidan liksom upplysa om hanteringen om s.k. cookies.

Skäl för beslutet

Exponeringen av folkbokföringsuppgifter

Det finns ett antal grundläggande krav på behandlingar av personuppgifter som den personuppgiftsansvarige alltid måste se till att uppfylla (9 § personuppgiftslagen). Personuppgifterna måste t.ex. vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen och man får inte behandla fler personuppgifter än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen.

I 10 § personuppgiftslagen finns en uttömmande uppräkningslista av när personuppgifter över huvud taget får behandlas. Som huvudregel ska den registrerade ha lämnat sitt samtycke till behandlingen. Behandlingen kan dock också vara tillåten om den är nödvändig av något av de skäl som anges i bestämmelsen. Ett sådant skäl är att behandlingen är nödvändig för att ett avtal med den registrerade ska kunna fullgöras. Ett annat sådant skäl är att behandlingen är nödvändig för att ett berättigat intresse hos den personuppgiftsansvarige ska kunna tillgodoses. Det kräver dock att detta intresse väger tyngre än de registrerades intresse av skydd mot kränkning av deras personliga integritet.

Datainspektionen anser att uppgifter om sökandens/medlemmens personnummer och folkbokföringsadress är adekvata och relevanta för att administrera det medlemsförhållande som uppstår i samband med att en ansökan görs. Datainspektionen anser däremot att det inte är nödvändigt för Unionen att via sin webbplats exponera namn- och adressuppgifter på det sätt som Unionen gör. Unionens eventuella behov av att förenkla för sina medlemmar genom exponeringen av uppgifterna kan inte anses väga över det intrång i de registrerades personliga integritet som exponeringen innebär.

Det finns risk för att Unions ansökningsformulär används som en upplysningstjänst på Internet, trots att ändamålet är ett helt annat. Det förhållandet att vem som helst som har tillgång till ett personnummer kan mata in det i formuläret och på så sätt få del av andra personers folkbokföringsuppgifter, innebär en risk för att personer som inte vill att deras uppgifter sprids öppet på Internet ändå får sina uppgifter spridda. Det faktum att folkbokföringsinformation finns att tillgå i offentliga register och på andra sätt på Internet berättigar inte Unionen att på sin webbplats exponera uppgifterna.

Information till de registrerade

Den personuppgiftsansvarige, i detta fall Unionen, är skyldig att på eget initiativ informera de registrerade om hur deras personuppgifter kommer att behandlas (23 § personuppgiftslagen). Då uppgifterna samlas in från den registrerade själv ska informationen lämnas i samband med det.

Informationen ska innehålla uppgift om den personuppgiftsansvariges identitet och ändamålen med behandlingen av uppgifterna samt all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen (25 § personuppgiftslagen). Sådant övrig information är t.ex. vilka kategorier av uppgifter som behandlas, mottagare (eller i vart fall kategorier av mottagare) av uppgifterna, hur länge uppgifterna kommer att sparas, rätten att en gång årligen efter ansökan gratis få ett s.k. registerutdrag samt rätten att få rättelse av felaktiga eller missvisande uppgifter.

I samband med att någon ansöker om medlemskap via formuläret på Unionens webbplats lämnar förbundet alltså information om hur de behandlar personuppgifterna och ändamålet med behandlingen. Såsom Datainspektionen har uppmärksammat, och som Unionen har vidgått, saknar denna information upplysningar om rätten till information och rättelse. Unionen har dock uppgett att de har för avsikt att snarast komplettera texten i dessa delar.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet skall ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som ni begär. Överklagandet skall ha kommit in till Datainspektionen senast tre veckor från den dag beslutet meddelades för att kunna prövas. Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Malin Fredholm